

Vieritestin laadunvarmistusohje:

Potilaan glukoosimittari

Mittaamalla sovitusti kontrollinäytteitä varmistetaan, että testiliuskat ovat kelvolliset, käyttäjä on tehnyt testin oikein ja että laite toimii.

Mittareiden toiminnan tarkastaminen on mahdollista seuraavilla tavoilla:

- a) Potilas mittaa laitevalmistajan suositteleman kontrolliliuoksen mittarilla, kirjaa tuloksen ylös ja vertaa saatua tulosta kyseisen kontrolliliuoksen hyväksymisrajoihin, jotka on merkitty esim. kontrolliliuospakkaukseen, pakkausdokumenttiin tai testiliuskapurkin etikettiin. Laitekohtaisia kontrolliliuosia voi yleensä tilata samalta toimittajalta kuin mittaliuskoja.
- b) Diabeteshoitajan käynnillä tarkastetaan mittari laitevalmistajan suosittelemalla kontrolliliuoksella. Kontrolliliuoksesta saatu mittaustulos kirjataan ylös. Samalla tarkastetaan laitteen puhtaus ja kunto ja potilaan mittaustekniikka. Laitekohtaisia kontrolliliuosia voi yleensä tilata samalta toimittajalta kuin mittaliuskoja.
- c) Vertailu laboratoriomenetelmään: Jos vuositarkastuskäyntiä varten potilaalta määritetään plasman glukoosipitoisuus laskimonäytteestä (fP-Gluk), voi potilas määrittää laboratoriossa heti laskimoverinäytteenoton jälkeen plasman glukoosipitoisuuden ihopistonäytteestä omalla mittarillaan. Tuloksia verrataan sivun 2 taulukon avulla.

Tämä menettelytapa on mahdollinen vain, kun potilas on näytteitä otettaessa paastotilassa, koska tällöin laskimo- ja kapillaarinäytteiden glukoosipitoisuudet ovat lähellä toisiaan.

Tyks laboratorioden näytteenottopisteissä on mahdollista kirjata potilasmittarin tulos laboratoriotieto-järjestelmään, jos hoitava lääkäri on tehnyt tutkimuspyynnön P-OmaGluk (atk nro 11142)

Tämä ohje on ladattavissa Tyksin verkkosivuilta: www.tyks.fi/ammattilaiselle/vieritestiohjeita

GLUKOOSIMITTAREIDEN LAADUNVALVONTA – vertailu laboratoriotulokseen

Glukoosimittareilla saatujen glukoosiarvojen tavoitealueet (laboratoriossa mitattu fP-Gluk +/- 15%).

Alla esitetty taulukko on laadittu sellaisia mittareita varten, jotka on kalibroitu plasman glukoositasoon.

Esim. jos laboratorion saatu näytteen fP-Gluk tulos on 5.0 mmol/l, tulee (seerumi/plasma kalibroidulla) pikamittarilla saada samasta näytteestä glukoosiarvo, joka on väliltä 4.3 - 5.8 mmol/l.

Laboratoriossa mitattu fP-Gluk (mmol/l)	Plasman glukoositasoon kalibroitu mittari	
	alaraja (mmol/l)	yläraja (mmol/l)
2.0	1.7	2.3
2.5	2.1	2.9
3.0	2.6	3.5
3.5	3.0	4.0
4.0	3.4	4.6
4.5	3.8	5.2
5.0	4.3	5.8
5.5	4.7	6.3
6.5	5.5	7.5
7.0	6.0	8.1
7.5	6.4	8.6
8.0	6.8	9.2
8.5	7.2	9.8
9.0	7.7	10.4
9.5	8.1	10.9
10.0	8.5	11.5
10.5	8.9	12.1
11.0	9.4	12.7
11.5	9.8	13.2
12.0	10.2	13.8
12.5	10.6	14.4
13.0	11.1	15.0
13.5	11.5	15.5
14.0	11.9	16.1
14.5	12.3	16.7
15.0	12.8	17.3
15.5	13.2	17.8
16.0	13.6	18.4
16.5	14.0	19.0
17.0	14.5	19.6
17.5	14.9	20.1
18.0	15.3	20.7
18.5	15.7	21.3
19.0	16.2	21.9
19.5	16.6	22.4
20.0	17.0	23.0